

N:o 331.

Tieliikenneasetus.

Annettu Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 1957.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä säädetään 29 päivänä maaliskuuta 1957 annetun tieliikennelain (143/57) 13 §:n nojalla:

1 luku.

Yleisiä säännöksiä.

1 §.

Tämä asetus koskee kaikkea liikennettä 2 §:ssä mainitulla tiellä.

2 §.

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) *tiellä* yleisnimityksenä yleiselle liikenteelle tarkoitettua tai yleisesti liikenteeseen käytettyä yleistä ja yksityistä tietä, katuja, toria, kujaa, käytävää, siltaa ja muuta tällaista tietä tai aluetta;

b) *ajoradalla* sitä tien osaa, joka on tarkoitettu ajoneuvoliikenteelle;

c) *ajokaistalla* yhdelle ajoneuvojonolle tarkoitettua ajoradan osaa;

d) *jalkakäytävällä* tietä tai tien osaa, joka on tarkoitettu jalankulkijoille;

e) *pyörätiellä* polkupyöräliikenteelle tarkoitettua tietä tai tien osaa;

f) *suojatiellä* jalkakäytävän jatkoa risteyksessä, yleensä kohtisuoraan ajoradan poikki, tai jalankulkijoille ajoradan poikki erityisesti merkittyä kulkuväylää;

g) *tiellä kulkevalla* jokaista, joka on tai liikkuu tiellä tai siinä olevassa ajoneuvossa;

h) *ajoneuvolla* jokaista pyörillä, telakkeilla tai jalaksilla varustettua, maata kulkevaa laitetta, joka ei liiku kiskoilla;

i) *hälytysajoneuvolla* moottoriajoneuvoasetuksen mukaisesti varustettua palo-, poliisitai sairausautoa tahi -moottoripyörää;

j) *seisottamisella* ajoneuvon pysäyttämistä siihen nousemista ja siitä poistumista varten sekä muuta hetkellistä pysähtymistä;

k) *pysäkillä* seisottamista varten tien reunan kohdalle merkittyä paikkaa;

l) *pysäköimisellä* ajon keskeyttämistä tai ajoneuvon jättämistä tielle muussa tarkoituksessa kuin j kohdassa on sanottu;

m) *pysäköimispaikalla* pysäköimistä varten merkittyä tien osaa tai aluetta; sekä

n) *ryhmityksellä* ajoneuvojen sijoittumista eri ajokaistoille risteysten ylittämistä varten.

3 §.

Suoritettaessa työtä, joka saattaa haitata tai vaarantaa liikennettä, on tie tai tien osa, jolla työtä tehdään, pidettävä olosuhteiden mukaan kokonaan tai osaksi suljettuna ja työn suorittajan toimesta varustettava liikennemerkkein sekä, milloin olosuhteet sitä edellyttävät, sulkulaittein ja asianmukaisin merkivaloin.

4 §.

Kuljetettaessa eläimiä tiellä on ne pidettävä kytkettyinä tai niitä siten vartioitava, etteivät ne aiheuta vaaraa tai kohtuutonta haittaa liikenteelle.

2 luku.

Kaikkia tiellä kulkevia koskevia säännöksiä.

5 §.

1. Jokaisen tiellä kulkevan on noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vahingon välttämiseksi sekä

toimittava siten, ettei hän tarpeettomasti estä tai häiritse liikennettä. Hänen on muutoinkin osoitettava huomaavaisuutta muita tiellä kulkevia sekä sen varrella asuvia tai oleskelevia kohtaan.

2. Mäenlasku tiellä ja muu leikkiminen ajoradalla on kielletty.

3. Tielle ei saa panna mitään, joka voi vaarantaa tai häiritä muita tiellä kulkevia tai tien varrella asuvia tahi aiheuttaa palovaaraa taikka haitata tienpitoa.

6 §.

Tiellä kulkevan on noudatettava liikenne-merkein tai, milloin tällaista ei ole vahvistettu, muunkinlaisin tiedoituksin tai opastein tahi laittein liikenteen järjestämiseksi annettuja sekä poliisin, katsastusmiehen ja muun liikenteen valvojan antamia ohjeita ja määräyksiä ja heti tämän antamasta merkistä pysähdyttävä.

7 §.

1. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö vahvistaa liikennemerkit ja antaa tarpeelliset määräykset liikennevaloista ja ajorataan tehtävistä merkinnöistä sekä sulkulaitteista.

2. Edellä 1 momentissa mainittujen merkien, merkintöjen ja laitteiden poistaminen, peittäminen, siirtäminen, muuttaminen, likaaaminen ja vahingoittaminen on kielletty.

8 §.

1. Kiireellisessä tehtävässä ajavalle hälytysajoneuvolle on jokaisen tiellä kulkevan ehdottomasti annettava vapaa kulku. Tällöin on näissä ajoneuvoissa käytettävä räikeäänistä merkinantolaitetta ja päivälläkin suuritehoista, vilkkuvaa punaista valoa eteenpäin näyttävää valonheitintä. Hälytysajoneuvon oikeus vapaaseen kulkuun ei vapauta sitä noudattamasta olosuhteiden vaatimaa varovaisuutta.

2. Samoin on muun tiellä kulkevan, paitsi kiireellisessä tehtävässä käytetyn hälytysajoneuvon, mikäli mahdollista, väistettävä ruumissaattuetta, sotaväenosastoa, koululaisrivistöä ja asianomaisen poliisiviranomaisen ohjeiden mukaan järjestäytyntä kulkuetta.

3. Hälytysajoneuvolla ja säännöllisellä vuorolla kulkevalla linja-autolla on oikeus ylittää lossiväylä ennen muita ajoneuvoja.

3 luku.

Ajoneuvoja koskevia säännöksiä

9 §.

1. Kuljettajan on lähestyessään tien tasoristeystä ajettava riittävän alhaisella nopeudella ja, milloin turvallisen ylityksen varmentaminen sitä edellyttää, pysähtyä ennen kiskoja tai suojalaitteita. Ennen ylittämistä on mahdollisista vaaroista tai suojalaitteista riippumatta mol-suuntiin radalle katsomalla, kuuntel- sekä olosuhteiden sitä vaatiessa av- ajoneuvon ikkuna tai ovi taikka py- mällä konevoimalla kulkevan ajor- moottori sekä muillakin käytettävissä o- keinoilla varmistauduttava siitä, että tai muuta kiskoilla kulkevaa laitetta lähestymässä.

2. Moottoriajoneuvon ja moottorik- sen laitteen kuljettajan on tasoristeys- hestyessään vaihdettava alempaan ja vyydestä radalle riippuen riittävän al- vaihteeseen, niin että ajoneuvon tai le- nopeus on helposti kiihdytettävissä, se- dettuaan ylityksen voivan vaaratta tap- suoritettava se nopeasti sellaista vai- käyttäen, että vaihteen muuttaminen j- sen kestäessä ei ole tarpeen.

3. Ajoneuvossa, jossa on seisontaval- vain nämä valot pidettävä toiminnassa ajoneuvo sellaisissa olosuhteissa, joissa on käytettävä, pysäytetään ennen ta- teystä.

10 §.

Ajettaessa tiellä alkoon henkilö, jo- ole siihen lupaa tai, milloin erityistä ei vaadita, joka ikänsä vuoksi tai m- syystä on siihen sopimaton, toimiko k- tajana. Alkoon kukaan kuljettako aj- voa, kun hän on väkijuomien tahi m- huumausaineiden vaikutuksen alaisena väsymystilassa.

11 §.

Tiellä alkoon kuljettako ajoneuvoa, rakenteeltaan, kunnoltaan, varusteiltaan kuormitukseltaan ei täyty niistä erikseen nettuja määräyksiä tahi jonka käytöstä toin voi aiheutua vaaraa tai haittaa ta- joka muuten on liikenteeseen sopimaton.

12 §.

1. Ajoneuvon liikkeessä tiellä alkoon kaan siihen nousko tai siitä poistuko. Al-

myöskään kukaan olko liikkuvan ajoneuvon katolla, astinlaudalla tai muulla sen korin ulkopuolella olevalla telineellä tai laitteella tahi muuten sen ulkopuolella ollen pitävä kiinni liikkuvasta ajoneuvosta. Kuljettajan tulee mahdollisuuksien mukaan varmistautua tästä ennen liikkeelle lähtöä samoin kuin siitä, ettei ajoneuvon edessä tai alla tahi, milloin sitä on tarkoitus peruuttaa, sen takana ole mitään, mikä voi liikkeelle lähtiessä vahingoittaa.

2. Ajoneuvon ovia ei saa avata tai pitää auki siten, että siitä voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle, varsinkaan ajoneuvon liikkeessä, jollei se ole ajoneuvoa peruutettaessa tai muusta syystä välttämätöntä.

13 §.

1. Milloin tie on jaettu sillä kulkevien eri ryhmille, on ajoneuvoja kuljetettava niille tarkoitettulla tien osalla. Kun erityiset syyt siihen pakottavat, saa kuitenkin ajoneuvo tilapäisesti käyttää muuta ajorataa tai pyörätietä tahi jalkakäytävää, jollei siitä aiheudu vaaraa tai huomattavaa haittaa.

2. Moottoripolkupyörää saadaan kuljettaa pyörätiellä erityistä varovaisuutta noudattaen.

14 §.

1. Ajoneuvoa on tiellä kuljetettava niin lähellä ajoradan oikeanpuoleista reunaa kuin turvallisuutta vaarantamatta on mahdollista ja, missä ajoradan leveys sen sallii, kokonaan sen oikeanpuoleisella osalla. Vasenta puolta saa käyttää vain ohitukseen, noudattamalla, mitä siitä on muutoin määrätty, tai milloin oikea puolisko on tilapäisen esteen sulkema.

2. Milloin ajoradan puoliskolla tai yksisuuntaisella ajoradalla on tilaa kahdelle tai useammalle rinnakkain kulkevalle ajoneuville, on ajoneuvojen ajettava ajokaistaa tarpeettomasti vaihtamatta yleensä eniten oikealla olevaa vapaata ajokaistaa. Hitaammin liikkuvien ajoneuvojen on aina ajettava äärimmäisenä oikealla olevaa ajokaistaa ja saavat ne käyttää muita ajokaistoja vain ohitusta tai ryhmitystä varten. Ajokaistaa ei saa vaihtaa risteyksessä eikä alueella, jossa on ryhmitystä osoittavat liikennemerkkit eikä muutoinkaan siten, että siitä aiheutuu vaaraa muulle liikenteelle.

3. Teiden kaarteissa, harjanteille nousu- ja muulloinkin, milloin näkyvyys on rajoitettu, on ajettava mahdollisimman lähellä ajoradan oikeata reunaa. Tämä säännös ei kuitenkaan koske liikennettä yksisuuntaisella ajoradalla.

4. Peräkkäin ajavien ajoneuvojen etäisyys toisistaan on päälleajon estämiseksi pidettävä niin suurena, kuin olosuhteet sen kulloinkin vaativat.

5. Risteystä lähestyttäessä sekä pihaan tai vastaavaan paikkaan tieltä käännyttyä tulee ajoneuvon, joka aikoo kääntyä oikealle, hyvissä ajoin siirtyä ajoradan oikeanpuoleiseen reunaan ja ajoneuvon, joka aikoo kääntyä vasemmalle, asetua välittömästi ajoradan keskiviivan oikealle puolelle tai yksisuuntaisen ajoradan vasemmalle reunalle. Se, joka ajaa suoraan eteenpäin, käyttäkään olosuhteisiin parhaiten sopivaa ajokaistaa. Milloin ajorata on ryhmitystä varten jaettu merkityihin ajokaistoihin, on risteystä lähestyttäessä hyvissä ajoin siirryttävä asianomaiselle tai liikennemerkillä nimenomaan osoitetulle ajokaistalle.

6. Risteyksessä on oikealle käännyttyä ohjattava mahdollisimman lähelle risteävän ajoradan oikeata reunaa. Vasemmalle käännyttyä on ohjattava siten, että ajoneuvo jättää risteyksen välittömästi risteävän ajoradan keskiviivan oikealla puolella tai yksisuuntaisen ajoradan vasemmalla reunalla. Risteyksen katsotaan käsittävän alueen, jota rajoittavat suojatiet, tai jollei niitä ole, risteävien ajoratojen sivujen ajatellut jatkot.

7. Milloin ajoneuvon suuruuden takia pihaan tai kapealle tielle käännyttyä ei ole mahdollista noudattaa 5 momentin mukaista ryhmitystä tai risteyksessä oikealle käännyttyä voida tästä syystä ajaa 6 momentin mukaisesti eniten oikealla olevalle vapaalle ajokaistalle, on ajoneuvoa ohjattava erityistä varovaisuutta noudattaen siten, ettei vaaranneta tai estetä muiden kulkua.

8. Ajoneuvoa ei saa tiellä kääntää tai peruuttaa, ellei se voi tapahtua muuta liikennettä vaarantamatta tai tarpeettomasti haittaamatta.

9. Tämän pykälän 1, 2, 5 ja 6 momentin estämättä saadaan tietä tai sillä olevia laitteita kunnostavaa ajoneuvoa tai työkonetta erityistä varovaisuutta noudattaen kuljettaa työn suorituksen vaatimalla tavalla.

15 §.

1. Ajoneuvon nopeus on sovitettava olosuhteiden mukaan sellaiseksi, että kuljettaja ketään vaarantamatta varmasti hallitsee ajoneuvonsa kaikissa ennalta varottavissa olevissa tilanteissa.

2. Ajoneuvo on voitava pysäyttää tien kokonaan näkyvällä osalla sekä, milloin ajoneuvossa on käytettävä kauko- tai lähivaloja, enintään sen pituisella matkalla, joka ajoneuvon omien valojen valaisemana kulloinkin on esteetön, jolleivät olosuhteet edellytä sitäkin suurempaa varovaisuutta.

3. Nopeutta on olosuhteiden mukaan siten vähennettävä, etteivät muut tiellä kulkevat tai sen läheisyydessä olevat joudu kohtuuttomasti alttiiksi liian tai soran roiskumiselle.

4. Riittävän alhaista nopeutta on käytettävä:

a) vilkkaassa liikenteessä ja teiden risteyksissä, lähestyttäessä suojatietä, pysäkillä seisovaa raitiovaunua tai linja-autoa, lapsia, vanhuksia, rampoja sekä aistivallisia, niin myös lähestyttäessä kotieläimiä tai milloin muiden tiellä kulkevien huomioon ottaminen muutoin edellyttää erityistä varovaisuutta;

b) koulujen ja sairaaloiden kohdalla tai milloin tien varrella asuvien tai olevien ja varsinkin lasten huomioon ottaminen muutoin sitä vaatii;

c) kaarteissa ja mäen harjanteilla sekä rakennusten, aitojen tai istutusten peittäessä näkyvyyttä sivuille tai näkyvyyden ollessa muutoin rajoitettu, niin myös, milloin häikäisyn vaara on olemassa;

d) kapealla, epätasaisella ja pehmeällä tiellä, jyrkissä mäissä ja silloilla sekä märeällä tai iljanteisella tiellä tahi milloin ajorata rakenteensa ja kuntonsa, tien korjauksen tai kelin takia muutoin on vaarallinen; sekä

e) muulloinkin, milloin liikennemerkkien mukaan nopeutta on rajoitettava tai erityistä varovaisuutta noudatettava.

5. Ajoneuvo on pysäytettävä:

a) milloin se on tarpeen uhkaavan vaaran välttämiseksi;

b) milloin se on liikennemerkillä tai muulla sitä selvästi osoittavalla merkillä määrätty;

c) milloin rautatien tasoristeystä lähestyttäessä varoitus- tai suojalaitteet osoittavat

tahi kuljettaja voi nähdä tai muuten havunan taikka muun kiskoilla kulkevan teen lähestyvän niin lähellä risteystä, yhteenajon vaara uhkaa; sekä

d) välittömästi ennen lossin suojalaitteita.

16 §.

1. Kohdattaessa ja ohitettaessa muita t kulkevia, varsinkin jalankulkijoita, on r annettava riittävästi tilaa.

2. Kohtaavaa ajoneuvoa lähestyttäessä t on hyvissä ajoin tarpeen mukaan väistyt oikealle ja vähennettävä nopeutta. Kuite: saadaa risteyksessä, jonka keskustassa e pakollista kiertoa osoittavaa merkkiä, va malle käännyttäessä, erityistä varovaisu noudattamalla ja ottamalla huomioon, i ajosta risteyksessä on muutoin määrä väistää vasemmalle ajoneuvoa, joka same kaisesti vastakkaiselta suunnalta tullen r kääntyy kulkusuunnassaan vasemmalle.

3. Milloin tie on niin kapea, että jomr kumman ajoneuvon täytyy pysähtyä, väi tieltä tai peräytyä, ryhtyköön tähän se, voi niin helpommin tai turvallisemmin te Sen, jota täten on väistetty, tulee tarvitta avustaa väistänyttä ajoneuvoa, niin tämäkin voi ilman suurempaa haittaa ja matkaansa.

4. Edellä, samaan suuntaan kulkeva neuvo on ohitettava vasemmalta. Raitiova on ohitettava oikealta puolelta, paitsi i suuntaisella ajoradalla ja milloin se ku ajoradan oikeata reunaa, jolloin sen saa peellista varovaisuutta noudattaen ohi vasemmalta.

5. Kapealla tiellä tai milloin olosu muutoin sitä vaativat, on kuljettajan t kailtava takana olevaa tietä. Milloin havaitsee sieltä lähestyvän ajoneuvon, hänen mahdollisuuksien mukaan viipym annettava tälle tilaisuus ohittamiseen.

6. Ohitukseen saadaa ryhtyä vain ni vyyden ollessa riittävän pitkälti esteetön milloin se voi tapahtua tuottamatta hai tai vaaraa muille tiellä kulkeville.

7. Ohitus on erityisesti kielletty koh van ajoneuvon lähestyessä, kapealla ajora kohdalla, risteyksessä, kaarteissa ja har teella sekä niitä lähestyttäessä, milloin ni vyyden on rajoitettu, niin myös rautatien t risteyksessä ja lähestyttäessä sitä, kape tai heikolla sillalla ja jyrkässä myötämä

sekä muuallakin, missä maaston laadun tai olosuhteiden takia vaara saattaa uhata, niin myös, missä se on liikennemerkillä tai ajorataan tehdyllä merkinnällä kielletty. Ohitus on kuitenkin sallittu, jollei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa, risteystä lähestyessä suoritettavaa ryhmitystä varten sekä risteyksessä noudattamalla mitä ajamisesta näissä tapauksissa on muutoin määrätty, mikäli se voi tapahtua ajokaistaa vaihtamatta ja ajoradan keskiviivaa ylittämättä. Suojatien tai risteuksen eteen pysähtynyttä ajoneuvoa ei kuitenkaan ole lupa ohittaa pysähtymättä ja varmistautumatta siitä, että ohitus ei tuota vaaraa muille tiellä kulkeville.

8. Milloin ajoneuvon kuljettaja aikoo ryhtyä ohittamaan edellä ajavaa, on hänen, mikäli olosuhteet sitä edellyttävät, annettava ääni- tai valomerkki, jolloin edellä ajavan on sopivalla merkillä tiedoitettava, että hän on käsittänyt merkin sekä tarvittaessa väistettävä oikealle, vähennettävä nopeutta tai pysähdyttävä, niin että ohitus voi vaaratta tapahtua. Ohitettava ei ohituspyynnön havaittuaan saa lisätä nopeutta.

9. Ohittavan on edellä ajavaa ohittaessaan noudatettava erityistä varovaisuutta, eikä hän saa siirtyä ohitetun eteen, ennen kuin se voi tapahtua tämän kulkua vaarantamatta. Ohittamiseen ei saa ryhtyä, milloin se edellyttää tien osalle tai ajoneuville määrätyn suurimman sallitun nopeuden ylittämistä.

10. Milloin ajoneuvot ajoradalla, jolla on samaan ajosuuntaan vähintään kaksi vapaata ajokaistaa, ryhmitystä varten tai liikenteen vilkkaudesta johtuen kulkevat samaan suuntaan rinnakkaisilla ajokaistoilla, saa ohitus 4 momentin säännöksestä riippumatta tapahtua myös oikealta. Tällöin on asianmukaisesti ryhmittynyt ajoneuvo, joka kääntyy tai on pysähtynyt kääntyäkseen vasemmalle, tarpeellista varovaisuutta noudattaen ohitettava oikealta.

11. Riippumatta 2 ja 4 momentin määräyksistä saa tietä kunnostavan ajoneuvon tai työkoneneen sitä kohdattaessa tai ohitettaessa sivuuttaa siltä puolelta, joka sen sijaintiin nähden ajoradalla on turvallisiin, edellyttäen että tarpeellista varovaisuutta noudatetaan.

17 §.

1. Lähestyessään risteystä on kuljettajan ajoissa vähennettävä nopeutta sekä, milloin näkyvyys on rajoitettu tai milloin liikenne-

merkein tai -valoin on niin määrätty tahi olosuhteet muutoin sitä edellyttävät, pysähdyttävä ennen risteystä tai, missä sellainen on, suojatietä.

2. Milloin eri suunnilta tulevien ajoneuvojen kulkusuunnat leikkaavat toisensa risteyksessä on, jollei jäljempänä ole toisin säädetty:

a) kahden ajoneuvon lähestyessä saman-aikaisesti risteystä, sen, jolla on toinen ajoneuvo oikealla puolellaan, väistettävä tätä; ja

b) risteystä lähestyvän ajoneuvon väistettävä risteysalueella jo kokonaan olevaa ajoneuvoa.

3. Ajoneuvon, joka risteuksen eteen asetetun liikennemerkkin mukaan on tulossa etuajo-oikeutetulle tielle, on aikooessaan sen ylittää tai kääntyä sille, väistettävä ajoneuvoja ja raitiovaunuja, jotka ovat risteysalueella tai etuajo-oikeutettua tietä kulkien ovat niin lähellä, että yhteenajon vaara uhkaa.

4. Sen, joka aikoo risteyksessä kääntyä vasemmalle, on väistettävä ajoneuvoja, jotka vastakkaiselta suunnalta tulien ovat niin lähellä, että yhteenajon vaara uhkaa.

5. Raitiovaunulle, joka on risteysalueella tai niin lähellä risteystä tai kääntyvää ajoneuvoa, että yhteenajon vaara uhkaa, on ajoneuvon kuljettajan 2 ja 4 momentin säännöksistä riippumatta annettava esteetön kulku.

6. Ajoneuvon, joka tulee yksityiseltä tieltä tai alueelta tahi pihasta, pysäköimisalueelta tai seisottamiseen varatulta alueelta taikka näihin verrattavasta paikasta yleiselle tielle tai kadulle, on pysähdyttävä, ja väistettävä sitä, joka kulkee yleisellä tiellä tai kadulla. Niinikään on sen, joka aikoo yleiseltä tieltä tai kadulta kääntyä tällaiseen paikkaan, väistettävä jokaista muuta tiellä kulkevaa.

7. Risteyksissä, joissa liikennettä ohjataan liikennevaloin, velvoittavat ne ajoneuvojen kuljettajia seuraavasti:

a) *Vihreä valo:*

Ajoneuvot saavat, jos risteys muutoin on vapaa, kulkea suoraan eteenpäin sekä kääntyä oikealle tai vasemmalle, jollei tätä ole eri merkillä kielletty. Kääntyvän ajoneuvon on erityisesti varottava suojatiellä, poikittaisen ajoradan yli kulkevia jalankulkijoita ja vasemmalle kääntyvän on väistettävä vastakkaiselta suunnalta tulevaa ajoneuvoa.

b) *Keltainen valo, yksin tai vihreän tahi punaisen valon ohella:*

Valo osoittaa, että vihreä valo on vaihtumassa punaiseksi tai päinvastoin.

c) *Kiinteä tai vilkkuva punainen valo:*

Risteystä lähestyvän ajoneuvon on pysähtyttävä.

d) *Vilkuva keltainen valo:*

Ajoneuvo saa jatkaa matkaa noudattaen tarpeellista varovaisuutta ja mitä risteyksistä yleensä on säädetty.

8. Tämän pykälän 2, 3, 4, 5 ja 6 momentin säännöksiä ei ole sovellettava, milloin ne ovat ristiriidassa 8 §:n säännösten kanssa. Samoin on kiireellisessä tehtävässä ajava hälytysajoneuvo, vähentämällä nopeutta niin paljon kuin liikenteen turvallisuus vaatii, oikeutettu ylittämään risteyksen punaista liikennevaloa vastaan. Niin ikään on ruumissaattue ja ajorataa käyttävä järjestäytynyt kulkue, joka on vihreätä valoa vastaan ryhtynyt ylittämään risteystä, oikeutettu valojen vaihtumisesta huolimatta jatkamaan matkaansa.

9. Tämän pykälän säännökset eivät vapauta kuljettajaa, jonka ajoneuvoa on väistettävä, noudattamasta olosuhteiden 5, 15 ja 19 §:n mukaan vaatimaa varovaisuutta, etenkin milloin tällainen ajoneuvo 2 momentin a kohdan tarkoittamassa tapauksessa on tulossa vähäliikenteiseltä tieltä vilkkaasti liikennöidylle tielle tai tasaiselta tieltä risteävään jyrkkään mäkeen.

10. Missä poliisi ohjaa liikennettä, on hänen merkinantojaan noudatettava.

11. Ajoneuvon lähestyessä suojatietä on kuljettajan annettava esteetön kulku suojatietä käyttävälle jalankulkijalle, joka ajorataa ylittäessään on sen samalla osalla. Samoin on risteyksen eteen pysäytetyn ajoneuvon kuljettajan annettava esteetön kulku ajorataa ylittävälle jalankulkijalle, ennen kuin hän jatkaa matkaansa.

12. Raitiovaunun pysähtyttyä pysäkillä, jolla ei ole koroketta, on sitä oikealta puolelta ohittavan ajoneuvon kokonaan pysähtyttävä ja annettava esteetön kulku vaunuun nouseville ja siitä poistuville matkustajille.

18 §.

1. Seisottamista tai pysäköimistä varten on ajoneuvo ohjattava ajosuunnassaan mahdollisimman lähelle ajoradan oikeata reunaa

ja pysäköitäessä, mikäli se on sallittu ja: kin mahdollista, kokonaan ajoradan ulkolle. Yksisuuntaisella ajoradalla tai omaisin merkein osoitetulla paikalla, myös, missä siihen on saatu poliisiviransen lupa, on seisottaminen ja pysäköimvasemmallaakin reunalla sallittu. Samoin daan maaseudulla maitoa kuljettava erityistä varovaisuutta noudattaen pysäytien vasempaan reunaan kuormausta ja kman purkamista varten.

2. Ajoneuvoa ei saa tiellä pysäyttää, sottaa tai pysäköidä sellaisessa paikassa siten, että siitä aiheutuu vaaraa tai häiritään tai estetään liikennettä.

3. Pysähtyminen muusta syystä kuin kollisen liikenne-esteen takia sekä seisminen on nimenomaan kielletty:

a) kaarteissa ja niiden läheisyydessä, janteilla ja niiden rinteillä sekä muissa paikoissa, joissa näkyvyys on rajoite maaseudulla nimenomaan paikoissa, jo yhtämittainen näkyvyys ajoneuvon oh molempiin suuntiin on alle sata met niin myös muuallakin, missä ohitus 16 §:n mukaan kielletty;

b) risteyksissä ja tunneleissa;

c) suojatiellä ja viittä metriä sitä läh pänä;

d) alueella, jossa on ryhmitystä osoitta liikennemerkkit ja niin lähellä sitä, että haittaa ryhmitystä;

e) liikennemerkkin kohdalla, siten että peittyi; sekä

f) missä pysähtyminen on liikennemerk kielletty.

4. Pysäköiminen on lisäksi kielletty:

a) jalkakäytävällä ja pyörätiellä sekä pealla ajoradalla, sillalla ja muuallakin, mi siitä maaston, ajoradan rakenteen tai kum tahi keli- tai sääsuhteiden takia voi aiheu vaaraa;

b) ajoradan suunnassa viittatoista met lähempänä raitiovaunun tai linja-auton j säkimerkkiä tahi liikennekoroketta tait rautatien tasoristeyksen lähintä kiskoa, se kahta metriä lähempänä porttikäytäviä niihin verrattavia paikkoja, niin myös pealla ajoradalla niitä vastapäätä, siten e ajo niihin vaikeutuu;

c) risteyksen tai kadunkulman läheis dessä siten, että se haittaa näkyvyyttä ajoneuvojen kääntymistä;

d) ajoradan reunaan pysäytetyn ajoneuvon vieressä; sekä

e) muilta ajoneuvoilta, vuokra-ajoneuvojen merkityillä asemapaikoilla.

5. Missä pysäköiminen on liikennemerkillä kielletty, saadaan, jolleivät 4 momentin säännökset ole esteenä, ajoneuvo pysäköidä sen kuormaamista ja kuorman purkamista varten tarvittavaksi ajaksi. Kuorma-auto saadaan niinkään 4 momentin a kohdan estämättä tässä tarkoituksessa tilapäisesti pysäköidä jalkakäytävälle tai pyörätielle, milloin pakottavat syyt sitä vaativat.

6. Kuljettajan on, ennenkuin hän poistuu ajoneuvonsa luota, varmistauduttava siitä, ettei se voi itsestään lähteä liikkeelle. Milloin ajoneuvo on seisotettu 4 momentissa mainittuun paikkaan, tulee kuljettajan pysyä sen luona ja tarpeen vaatiessa heti siirtää ajoneuvonsa sellaiseen paikkaan, jossa se ei häiritse liikennettä.

7. Kuljettajan on poliisin määräyksestä heti siirrettävä tämän pykälän säännösten vastaisesti seisotettu tai pysäköity ajoneuvo sellaiseen paikkaan, jossa seisottaminen tai pysäköiminen on sallittu. Jollei kuljettajaa tavata, saadaan ajoneuvo poliisin toimesta syyllisen kustannuksella siirtää lähimpään sopivaan paikkaan.

19 §.

1. Milloin vaaran välttämiseksi on tarpeen, tulee kuljettajan käyttää ääni- tai valomerkkiä tai muuta sopivaa keinoa muiden tiellä kulkevien huomion herättämiseksi.

2. Kuljettajan, joka aikoo kääntyä risteyksessä tai tiellä tai lähteä liikkeelle ajoradan reunasta tahi vaihtaa ajokaistaa taikka muuten siirtää ajoneuvoaan sivusuunnassa, on noudatettava erityistä varovaisuutta ja, milloin se on tarpeen muun liikenteen varottamiseksi, käyttämällä siihen tarkoitettua laitetta tai ojentamalla käsivartensa sivulle, hyvissä ajoin osoitettava, mihin suuntaan hän aikoo kääntyä. Suuntamerkkiä ei saa kuitenkaan antaa niin aikaisin, että se voi aiheuttaa väärinkäsityksiä, ja on merkinanto lopetettava heti, kun sen aiheuttava toimenpide on suoritettu.

3. Käyttämällä jarruvaloa, kohottamalla kätensä tai muulla sopivalla tavalla on kuljettajan hyvissä ajoin ilmoitettava takana ajaville aikovansa hiljentää vauhtia tai pysähtyä.

4. Tiheään asutulla alueella on äänimerkin käyttäminen kielletty, paitsi 8 §:n 1 momentin edellyttämässä tapauksissa tai milloin se on tarpeen ilmeisen vaaran välttämiseksi.

5. Merkin antaminen ei vapauta kuljettajaa varmistautumasta siitä, ettei hänen aikomansa toimenpide aiheuta vaaraa muille tiellä kulkeville.

20 §.

1. Pimeän tai hämärän aikana tahi milloin näkyvyys on sumun, vesi- tai lumisateen takia tahi muusta vastaavasta syystä rajoitettu, on moottoriajoneuvoissa, moottorikäyttöisissä laitteissa ja hinattavissa ajoneuvoissa käytettävä moottoriajoneuvoasetuksessa tai sen nojalla määrättyjä valolaitteita ja huolehdittava, että määräysten mukaiset heijastimet ovat puhtaat ja muutoin toimintakelpoiset. Milloin ajorata on riittävästi valaistu, saadaan näissä ajoneuvoissa ajettaessa käyttää lähivalojen asemesta seisontavalvoja.

2. Polkupyörässä on 1 momentissa mainituissa olosuhteissa käytettävä 26 §:n 6 momentissa säädettyjä laitteita ja hevosajoneuvossa vasemmalla sivulla eteenpäin valkoista ja taakse punaista valoa näyttävää valolaitetta tai takana vasemmalla, vähintään 30 neliösenttimetrin punaista heijastinta.

3. Ajoneuvossa, joka on pysäköitynä tielle näkyvyyden ollessa riittämättömän valaistuksen takia rajoitettu, on käytettävä erikseen määrättyjä seisonta- tai lähivaloja, tahi milloin tällaisia ei ole määrätty, ainakin yhtä riittävän tehokasta, ajoneuvon vasemmalle puolelle asetettua valaisinta, joka näyttää eteenpäin valkoista ja taakse punaista valoa. Milloin moottoriajoneuvon takavalvo voi ajoneuvoa pimeässä kuormattaessa ja purettaessa peittyä, on lähivalot pidettävä kytkettyinä.

4. Tiellä, joka on tyydyttävästi valaistu, alkoon häikäisevää valoa käytettävä muuhun kuin lyhyen merkin antamiseen, milloin sellainen on tarpeen, eikä sitä muuallakaan saa käyttää vastaantulevaa ajoneuvoa kohdatessa eikä myöskään, milloin ajoneuvo on ajoradalle pysäytetty.

5. Ajoneuvossa ei saa, jollei siitä ole erikseen toisin määrätty, käyttää laitteita, jotka näyttävät tai heijastavat eteenpäin muuta kuin valkoista tai keltaista valoa ja taaksepäin punaista tai punakeltaista valoa.

6. Milloin sääsuhteet sitä edellyttävät, saa autossa säädettyjen valojen asemesta käyttää edessä voimassa olevia määräyksiä vastaavia sumuvaloja, jolloin myös seisontavalot on samanaikaisesti pidettävä toiminnassa. Peruutusvaloa, hakuvaloa ja muita apuvaloja ei saa käyttää siten, että niistä on haittaa muulle liikenteelle.

21 §.

1. Henkilöitä tai tavaraa ei saa sijoittaa ajoneuvon siten, että siitä aiheutuu haittaa tai vaaraa tiellä kulkeville tai että ne haittaavat ajoneuvon kuljettamista, ei myöskään niin, että tavara voi pudota, tai laahata tiellä tahi muuten vahingoittaa tietä tai sen laitteita.

2. Milloin kuorma tai ajoneuvon kuuluva laite edessä tai takana ulottuu ajoneuvon rajaviivojen ulkopuolelle, on ulkonevan osan pää varustettava selvästi näkyvällä vaatteella tai lyhdyllä tahi muulla sopivalla laitteella. Moottoriajoneuvossa on tällöin käytettävä edessä valkoista tai keltaista ja takana punaista tai punakeltaista vähintään 30 × 30 senttimetrin suuruista vaatetta ja 20 §:n 1 momentissa mainituissa olosuhteissa saman väristä valoa tai heijastinta.

3. Poliisilla on valta estää ajoneuvon käyttö, jos se on siten kuormattu, että siitä aiheutuu ilmeistä vaaraa tai haittaa.

4. Henkilöiden ja tavaran kuljetuksesta moottoriajoneuvolla, moottorikäyttöisellä laitteella ja hinattavalla ajoneuvolla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen on säädetty.

4 luku.

Raitioliikennettä koskevia säännöksiä.

22 §.

1. Lukuunottamatta 15 §:n 2 ja 4, 17 §:n 11 sekä 19 §:n 3 momentin säännöksiä koskevat edellä 2 ja 3 luvussa ajoneuvoista annetut säännökset, jollei toisin ole mainittu, myös raitiovaunuja, kuitenkin siten, että raitiovaunussa tulee olla edessä kummallakin sivulla, sopivalla korkeudella riittävän tehokas, ruskeankeltaista vilkkuvaa valoa antava laite suunnanmuutoksen osoittamiseksi ja että siinä vaaditaan edessä yksi valkoista ja takana yksi punaista valoa antava, vaunun keskiviivalle sijoitettu valaistuslaite.

2. Raitioliikenteessä on sen lisäksi, mitä 1 momentista johtuu, noudatettava sitä koskevia paikallisia sääntöjä ja määräyksiä.

5 luku.

Erityisiä säännöksiä liikenteestä moottoriajoneuvoilla.

23 §.

Moottoriajoneuvon ja moottorikäyttöisen laitteen ja hinattavan ajoneuvon akselipainosta, kokonaispainosta, leveydestä, pituudesta ja korkeudesta on voimassa, mitä niistä on erikseen säädetty.

24 §.

1. Moottoriajoneuvon suurimmat sallitut ajonopeudet ovat, jollei 29 §:stä muuta johdu:

- a) linja- ja pakettiauton 70 km/t;
- b) kuorma- ja erikoisauton, siihen kytkettyine jarruin varustettuine puoliperävaunuineen tai ilman sitä 60 km/t, muunlaisella perävaunulla varustettuna 50 km/t;
- c) muun auton ja moottoripyörän, milloin ne on varustettu perävaunuin, 60 km/t;
- d) traktorin ja moottorityökoneen perävaunuineen tai ilman sitä 30 km/t sekä moottoripolkupyörän 40 km/t; sekä
- e) ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän, jossa on rautaisia telaketjuja tai muunlaisia kuin ilmarenkain varustettuja pyöriä 20 km/t.

2. Hinattavalla laitteella varustettuna ajoneuvon suurin sallittu nopeus on sama kuin perävaunulla varustettuna.

3. Tämän pykälän säännökset ja liikenne-merkein osoitetut nopeusrajoitukset eivät koske kiireellisessä tehtävässä ajavaa hälytysajoneuvoa eivätkä liikenteen valvonnassa käytettyä ajoneuvoa.

25 §.

1. Nopeuskilpailuja ajoneuvoille saa tiellä järjestää vain poliisin ja tieviranomaisen määräämin ehdoin ja edellyttäen, että tien sulkemiseen muulta liikenteeltä on saatu kaupungissa ja kauppalaissa kunnallishallituksen ja muualla lääninhallituksen lupa. Ajoneuvoille, joiden suurin sallittu ajonopeus on 24 §:n mukaan rajoitettu, ei tällaisia kilpailuja saa järjestää.

2. Nopeuskilpailuna pidetään jokaista kilpailua, jossa sen osaanottajalle on asetettu ajonopeutta koskeva, tämän asetuksen 15 §:n 1 momentin kanssa ristiriitainen velvoitus.

6 luku.

Erityisiä säännöksiä liikenteestä polkupyörällä.

26 §.

1. Polkupyöräilijät alkoot ajako rinnakkain ajoradalla, missä tie on kapea tai liikenne vilkas tahi näkyvyys rajoitettu, taikka milloin muu ajoneuvo lähestyy.

2. Polkupyöräilijän on pidettävä molemmat jalat polkimilla ja ainakin toinen käsi ohjaustangossa, eikä hän saa liikenteessä tarttua toiseen ajoneuvoon tai muuten vedättää itseään. Taitoliikkeiden suorittaminen polkupyörällä on niinkään kielletty.

3. Polkupyörällä ajaminen ja sen taluttaminen jalkakäytävää pitkin sekä sillä ajaminen jalkakäytävän poikki on kielletty. Samoin on ajaminen kielletty tullessa pihastielle. Jalkakäytävää ylitettäessä ei sitä käytäviä jalankulkijoita saa häiritä.

4. Yhtä henkilöä varten tarkoitettua polkupyörää ei saa käyttää useamman henkilön kuljettamiseen. Kuitenkin voi vähintään kuusitoista vuotta täyttänyt henkilö kuljettaa mukanaan enintään kymmenvuotiaasta lasta, jos polkupyörä on varustettu istuimella ja tarpeellisilla suojalaitteilla sellaista kuljetusta varten.

5. Kaksipyöräisellä polkupyörällä saa kuljettaa enintään 50 kiloa tavaraa sekä kolmipyöräisellä tai kaksipyöräiseen liitettyllä perävaunulla enintään 100 kiloa. Kaksipyöräisen polkupyörän, sen perävaunun tai kuorman leveys ei saa ylittää 1.0 metriä eikä kolmipyöräisen 1.25 metriä.

6. Polkupyörässä tulee olla ainakin yksi tehokas jarrulaite tai, milloin pyörä on tarkoitettu useamman henkilön tai tavaran kuljetukseen, kaksi erillistä jarrulaitetta ja äänimerkinantolaitteena ainoastaan soittokello sekä 20 §:n 1 momentissa mainituissa olosuhteissa ajettaessa edessä valkoista valoa heittävä lyhty, joka tyydyttävästi valaisee tietä. Polkupyörän tai sen perävaunun takapyörän lokasuojan tulee takaosastaan ainakin 20 cm korkeudelta olla valkoiseksi maalattu ja varustettu tehokkaalla punaisella heijastimella.

7 luku.

Erityisiä säännöksiä jalankulkijoille.

27 §.

1. Jalankulkijan on:

a) käytettävä jalkakäytävää, missä sellainen on, tai, jollei jalkakäytävää ole, pyörätien tahi ajoradan äärimmäistä reunaa; sekä

b) ajorataa ylittäessään noudatettava erityistä varovaisuutta ja käytettävä suojatietä, milloin sellainen on välittömässä läheisyydessä, tai muuten ylitettävä ajorata kohtisuorassa suunnassa sellaisella kohdalla, missä ajoradan reunaan seisotetut ajoneuvot eivät estä näkyvyyttä.

2. Jalankulkija alkoon aiheettomasti oleskelemalla ajoradalla tai vitkastelemalla sitä ylittäessään estäkö muuta liikennettä, alkoonkä myöskään jalkakäytävällä niin kulkeko tai pysähtykö, että siitä on häiriötä tai haittaa muille jalankulkijoille.

3. Risteyksessä, jossa liikennettä ohjataan liikennevaloin, saa jalankulkija ylittää ajoradan vihreätä, tai erityistä, jalankulkijalle vapaata kulkua osoittavaa valoa vastaan, kuitenkin varoen ylitettävälle ajoradalle risteyksestä kääntyviä ajoneuvoja. Punaista tai keltaista valoa vastaan saa jalankulkija ylittää ajoradan vain liikenteen ollessa hiljainen ja mikäli se voi tapahtua vaaratta ja tuottamatta minkäänlaista haittaa ajoneuvoliikenteelle.

4. Jalankulkijoiden tulee jalkakäytävällä ja suojatiellä yleensä kulkea sen oikeanpuoleisella osalla sekä kohdatessaan sivuuttaa toisensa oikealta ja ohittaa edellä kulkeva vasemmalta.

5. Koululaisrivistöllä, jossa on enintään kaksi rinnakkain, on oikeus käyttää jalkakäytävää. Sen on tiheään asutulla alueella käytettävä ajorataa ylittäessään suojatietä. Muun kulkueen ja marssivan rivistön on käytettävä ajoradan oikeata puolta.

6. Jalankulkijalla tarkoitetaan myös sitä, joka kuljettaa lastenvaunua, rullatuolia tai leikkiajoneuvoa tahi taluttaa koiraa tai muuta pienempää eläintä.

7. Henkilöiden, jotka hiihtävät tai kantavat sellaisia esineitä, että ne kokonsa tai likaisuutensa takia voivat tuottaa muille haittaa jalkakäytävällä tai pyörätiellä, on käytettävä ajoradan reunaa.

8 luku.

Erinäisiä säännöksiä.

28 §.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö antaa tarvittaessa ohjeita tämän asetuksen soveltamisesta.

29 §.

1. Missä paikalliset olosuhteet sitä vaativat, on lääninhallituksella maalaiskunnassa ja järjestysoikeudella kauppalassa sekä maistraatilla kaupungissa oikeus:

a) rajoittaa määrätyllä tiellä, tien osalla tai alueella ajoneuvojen suurinta sallittua nopeutta sekä painoja, ja hinattavan ajoneuvon käyttöä; ja

b) antaa määräyksiä siitä, missä järjestyksessä ajoneuvot saavat ylittää lossiväylän tai sillan ottaen huomioon 8 §:n 3 momentin säännökset.

2. Mitä edellä 1 momentissa on säädetty, ei koske tien teknillisiin laitteisiin niiden rakenteesta johtuen liittyviä painojen rajoituksia eikä tien kunnosta tai tietyöstä johtuvia, painojen tilapäisiä rajoituksia.

3. Tämän pykälän 1 momentin a kohdan nojalla määrätyt rajoitukset, mikäli ne koskevat nopeuden rajoittamista alle 50 km/t tai painojen rajoittamista, on alistettava kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön vahvistettaviksi.

4. Tienpitäjän toimesta on asetettava liikennemerkkit niille teille tai niiden alueiden rajoille, joita rajoitukset koskevat.

Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 1957.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeri *Wiljam Sarjala.*

30 §.

Kaupungissa ja sellaisessa kauppalassa, joka on eri kuntana voidaan siinä järjestyksessä kuin kunnallissäännön antamisesta on säädetty, antaa tämän asetuksen määräyksiä täydentävä paikallinen liikennesääntö. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö voi eri hakemuksesta sallia, että tällaiseen sääntöön, milloin paikalliset olosuhteet vaativat, otetaan tämän asetuksen ajosäännöistä ja pysäköimisestä poikkeavia määräyksiä.

31 §.

1. Joka rikkoo tätä asetusta tai sen nojalla annettuja määräyksiä ja sääntöjä, rangaistakoon niinkuin tieliikennelaissa on säädetty.

2. Syyte tämän asetuksen nojalla annettujen paikallisten sääntöjen ja määräysten rikkomisesta ajetaan yleisessä tuomioistuimessa.

3. Moottoriajoneuvon kuljettajan ajokorttiin voi poliisiviranomainen tehdä merkinän vähäisestä rikkomuksesta asianomaista siitä syytteeseen saattamatta.

32 §.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1957, ja sillä kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1937 annettu asetus sisältävä yleisen liikennejärjestyssäännön (490/37) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen ja 1 päivänä kesäkuuta 1928 annetun asetuksen, joka sisältää maaseudun yleisen järjestyssäännön (219/28), 2 luku, kuitenkin siten, että tämän asetuksen 20 §:n 2 momentin säännös hevosajoneuvojen heijastimista ja 22 §:n säännös raitiovaunuihin asetettavista suunnan muutosta osoittavista laitteista tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 1960.